

636

Besluit van 22 december 1988, houdende regelen ter voorkoming van verontreiniging door vuilnis van schepen (Besluit voorkoming veront- reiniging door vuilnis van schepen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat, gedaan mede namens Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 12 september 1988, nr. S/J 31.517/88, Directoraat-Generaal Scheepvaart en Maritieme Zaken;

Overwegende dat het noodzakelijk is uitvoering te geven aan de bepalingen van Bijlage V van het Internationaal Verdrag ter voorkoming van verontreiniging door schepen met Protocollen en Bijlagen met Aanhangsels (Trb. 1975, 147 en 1978, 187), zoals gewijzigd en aangevuld bij het op 17 februari 1978 te Londen tot stand gekomen Protocol bij dat Verdrag met Bijlage en Aanhangsels (Trb. 1978, 188 en 1986, 121);

Gelet op de artikelen 1, onder e, 5, 6, 7, 10, 38 en 39 van de Wet voorkoming verontreiniging door schepen (Stb. 1983, 683);

De Raad van State gehoord (advies van 13 december 1988, no. W09.88.0497);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat, uitgebracht mede namens Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 16 december 1988, nr. S/J 32.273/88, Directoraat-Generaal Scheepvaart en Maritieme Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

Omschrijvingen

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. vuilnis: alle soorten voedselresten, afval van huishoudelijke aard en afval voortvloeiende uit de dagelijkse bedrijfsvoering, die regelmatig of voortdurend worden verwijderd. Onder vuilnis wordt niet verstaan verse vis en gedeeltes daarvan, alsmede sanitair afval.

b. van het dichtstbijzijnde land: van de basislijn van waaruit de territoriale zee van het betrokken gebied wordt bepaald overeenkomstig het internationale recht, behoudens dat voor de toepassing van dit besluit «van het

dichtstbijzijnde land» onder de noordoostkust van Australië betekent: van een lijn getrokken van een punt op de kust van Australië gelegen op 11°00' zuiderbreedte en 142°08' oosterlengte, naar een punt op 10°35' zuiderbreedte en 141°55' oosterlengte, vandaar naar een punt op 10°00' zuiderbreedte en 142°00' oosterlengte, vandaar naar een punt op 9°10' zuiderbreedte en 143°52' oosterlengte, vandaar naar een punt op 9°00' zuiderbreedte en 144°30' oosterlengte, vandaar naar een punt op 13°00' zuiderbreedte en 144°00' oosterlengte, vandaar naar een punt op 15°00' zuiderbreedte en 146°00' oosterlengte, vandaar naar een punt op 18°00' zuiderbreedte en 147°00' oosterlengte, vandaar naar een punt op 21°00' zuiderbreedte en 153°00' oosterlengte, vandaar naar een punt op de kust van Australië op 24°42' zuiderbreedte en 153°15' oosterlengte;

Artikel 2

Toepassing

1. De bepalingen van dit besluit zijn van toepassing op alle schepen.
2. Indien vuilnis resten bevat waarop de bepalingen van het Besluit voorkoming olieverontreiniging door schepen (Stb. 1986, 160) of het Besluit voorkoming verontreiniging door met schepen in bulk vervoerde schadelijke vloeistoffen (Stb. 1988, 112) van toepassing zijn, dient te worden voldaan aan de desbetreffende voorschriften van die besluiten.
3. Indien vuilnis verschillende soorten resten of afval bevat, waarvoor de lozingsvoorschriften, bedoeld in artikel 3, tweede lid, verschillen, dient de lozing van dit vuilnis te geschieden in overeenstemming met het strengste daarop betrekking hebbende voorschrift van artikel 3, tweede lid.

Artikel 3

Lozen van vuilnis buiten een bijzonder gebied

1. Dit artikel is van toepassing op het lozen van vuilnis buiten een bijzonder gebied.
2. Behoudens de artikelen 4 en 6:
 - a. is het lozen in zee van alle kunststoffen, waaronder in ieder geval worden begrepen trossen en visnetten van kunststof en plastic vuilniszakken verboden;
 - b. dient het lozen in zee van vuilnis zover mogelijk van het dichtstbijzijnde land te geschieden, doch het lozen van vuilnis is in elk geval verboden indien de afstand tot het dichtstbijzijnde land kleiner is dan:
 - 1°. 25 zeemijl in geval van stuw hout, bekledings- en verpakkingsmateriaal, dat blijft drijven;
 - 2°. 12 zeemijl in geval van voedselresten en alle andere vuilnis daarbij inbegrepen papierproducten, lompjes, glas, metaal, flessen, aardewerk en soortgelijk afval.
3. Behoudens de artikelen 4 en 6 mag vuilnis als bedoeld in het tweede lid, onder b, 2°, in zee worden geloosd nadat dit vuilnis door een afbreek- of maalinstallatie is gevoerd op een zodanige wijze dat het afgebroken of gemalen vuilnis een rooster met gaten van maximaal 25 mm doorsnee kan passeren. Het lozen van dergelijk vuilnis dient te geschieden zover als mogelijk van het dichtstbijzijnde land en is verboden indien de afstand tot het dichtstbijzijnde land kleiner is dan 3 zeemijl.

Artikel 4

Bijzondere bepalingen voor het lozen van vuilnis

1. Behoudens het tweede lid is het lozen van vuilnis verboden vanaf schepen die zich bevinden langs- of binnen een afstand van 500 m van vaste of drijvende platforms welke worden gebezigd voor de exploratie, exploitatie en verwerking van minerale schatten van de zeebodem.

2. Het lozen in zee van voedselresten vanaf schepen die zich langs- of binnen een afstand van 500 m van dergelijke platforms is toegestaan mits:

a. deze platforms zich meer dan 12 zeemijl vanaf het dichtstbijzijnde land bevinden; en

b. de voedselresten door een afbreek- of maalinstallatie zijn gevoerd op een zodanige wijze dat de afgebroken of gemalen resten een rooster met gaten van maximaal 25 mm doorsnee kan passeren.

Artikel 5

Lozen van vuilnis binnen een bijzonder gebied

1. Dit artikel is van toepassing op het lozen van vuilnis binnen een bijzonder gebied.

2. Voor de toepassing van dit besluit worden onder bijzondere gebieden verstaan het gebied van de Middellandse Zee, van de Oostzee, van de Zwarte Zee, van de Rode Zee en van de Perzische Golf, welke als volgt worden omschreven:

a. onder het gebied van de Middellandse Zee wordt verstaan de Middellandse Zee zelf, alsmede de golven en zeeën daarin, waarbij de grens tussen de Middellandse en de Zwarte Zee wordt gevormd door de parallel van 41° noorderbreedte en de westelijke grens wordt gevormd door de Straat van Gibraltar op de meridiaan van 5°36' westerlengte;

b. onder het gebied van de Oostzee wordt verstaan de Oostzee zelf met inbegrip van de Botnische Golf, de Finse Golf en de toegang tot de Oostzee, begrensd door de parallel van Kaap Skagen in het Skagerrak op 57°44,8' noorderbreedte;

c. onder het gebied van de Zwarte Zee wordt verstaan de Zwarte Zee zelf, waarbij de grens tussen de Middellandse en de Zwarte Zee wordt gevormd door de parallel van 41° noorderbreedte;

d. onder het gebied van de Rode Zee wordt verstaan de Rode Zee zelf met inbegrip van de Golf van Suez en de Golf van Aqaba, in het zuiden begrensd door de loxodroom tussen Ras si Ane (12°08,5' noorderbreedte, 43°19,6' oosterlengte) en Husn Murad (12°40,4' noorderbreedte, 43°30,2' oosterlengte);

e. onder het gebied van de Perzische Golf wordt verstaan het zeegebied ten noordwesten van de loxodroom tussen Ras al Hadd (22°30' noorderbreedte, 59°48' oosterlengte) en Ras al Fasteh (25°04' noorderbreedte, 61°25' oosterlengte).

3. Behoudens artikel 6:

a. is het lozen in zee verboden van:

1°. alle kunststoffen, waaronder in ieder geval worden begrepen trossen en visnetten van kunststof en plastic vuilniszakken; en

2°. alle overige vuilnis daarbij inbegrepen producten van papier, lompen, glas, metaal, flessen, aardewerk, stuw hout, bekledings- en verpakkingsmateriaal.

b. dient het lozen in zee van voedselresten zover mogelijk van het dichtstbijzijnde land te geschieden doch in elk geval niet binnen 12 zeemijl van het dichtstbijzijnde land.

4. Tot een nader bij koninklijk besluit vast te stellen tijdstip mogen schepen in het gebied van de Middellandse Zee, van de Oostzee, van de Zwarte Zee, van de Rode Zee en van de Perzische Golf lozen volgens artikel 3 in plaats van dit artikel.

Artikel 6

Uitzonderingen

Het lozingsverbod, bedoeld in de artikelen 3, 4 en 5 is niet van toepassing op het lozen in zee van vuilnis:

- a. indien dit noodzakelijk is om de veiligheid van het schip zeker te stellen of mensenlevens op zee te redden; of
- b. in geval van schade aan het schip of aan de uitrusting daarvan mits na het ontstaan van de schade alle redelijke voorzorgen zijn getroffen om de lozing te voorkomen of tot een minimum te beperken, uitgezonderd in geval de kapitein of de eigenaar handelde met de bedoeling om schade te veroorzaken, ofwel roekeloos handelde en in de wetenschap dat er waarschijnlijk schade zou ontstaan; of
- c. in geval van het toevallige verlies van visnetten van kunststof of materiaal van kunststof benodigd voor het herstellen van dergelijke netten mits alle redelijke voorzorgen zijn genomen om een dergelijk verlies te voorkomen.

Artikel 7

Ontvangstvoorzieningen

1. Onze Minister wijst de havens aan, waarvan de beheerders zorg dienen te dragen voor voldoende voorzieningen, welke geschikt zijn voor het in ontvangst nemen van vuilnis, overeenkomstig de behoeften van schepen die van die haven gebruik maken en waarop het lozingsverbod, bedoeld in de artikelen 3, 4 of 5 van toepassing is.

2. De beheerder van een ingevolge het eerste lid aangewezen haven wijst een zodanig aantal personen aan, die over de in het eerste lid bedoelde voorzieningen beschikken, dat onnodig oponthoud voor de schepen bij afgifte van vuilnis wordt voorkomen. Aan een aanwijzing kunnen beperkingen en voorschriften worden verbonden.

3. Het is een persoon die niet is aangewezen niet toegestaan om vuilnis van schepen als bedoeld in het eerste lid, in ontvangst te nemen.

4. Havenbeheerders als bedoeld in het eerste lid, dienen op deugdelijke wijze bekend te maken welke personen zijn aangewezen. Zij dragen zorg dat de tarieven voor de kosten die in rekening worden gebracht aan het schip, dat vuilnis afgeeft, op een deugdelijke wijze bekend zijn gemaakt.

5. Havenbeheerders als bedoeld in het eerste lid, stellen regels ten aanzien van de wijze waarop de in het eerste lid bedoelde schepen hun vuilnis dienen af te geven en de wijze waarop zij hun behoefte tot afgifte bekend dienen te maken. Deze regels dienen op een deugdelijke wijze bekend te zijn gemaakt.

Artikel 8

1. De afgifte van vuilnis afkomstig van schepen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, mag in Nederland uitsluitend geschieden aan personen welke zijn aangewezen overeenkomstig het tweede lid van artikel 7.

2. Indien naar het oordeel van de kapitein van een schip als bedoeld in het eerste lid, in een haven de voorzieningen voor het in ontvangst nemen van vuilnis ontoereikend zijn, dient hij zulks te melden aan de havenbeheerder en aan het Hoofd van de Scheepvaartinspectie.

Artikel 9

Nadere voorschriften

In het belang van een goede uitvoering van dit besluit kunnen door het Hoofd van de Scheepvaartinspectie nadere voorschriften worden gegeven.

Artikel 10

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van 31 december 1988.

Artikel 11

Dit besluit kan worden aangehaald als: Besluit voorkoming verontreiniging door vuilnis van schepen.

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 22 december 1988

Beatrix

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
N. Smit-Kroes

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
E. H. T. M. Nijpels

Uitgegeven de *negenentwintigste* december 1988

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 10 januari 1989, nr. 7.

NOTA VAN TOELICHTING

1. Inleiding

Het besluit strekt ter uitvoering van Bijlage V (vuilnis) bij het Internationaal Verdrag ter voorkoming van verontreiniging door schepen (Trb. 1975, 147, en 1978, 187), hierna te noemen het verdrag.

Evenals dit met andere Bijlagen van het verdrag is geschied, wordt aan de voorschriften van Bijlage V door middel van een afzonderlijke maatregel van bestuur uitvoering gegeven.

De keuze van deze uitvoering is geheel conform het gestelde in de memorie van toelichting bij de Wet voorkoming verontreiniging door schepen (Stb. 1983, 683) welke de raamwet is voor de nadere uitvoeringsbesluiten (Kamerstukken II 1981/82, 17 320 nr. 3, bladzijde 2).

Hieronder zal een nadere toelichting worden gegeven met betrekking tot de inhoud, de indeling en de vorm van het besluit. Voorts zal in de artikelsgewijze toelichting nader worden ingegaan op de bijzondere elementen van een aantal artikelen van het besluit.

2. Vorm en inhoud van het besluit

In de nota van toelichting bij het Besluit voorkoming olieverontreiniging door schepen (Stb. 1986, 160), zijn uitvoerig de redenen aangegeven op grond waarvan is besloten om de opzet en de inhoud van dat besluit zoveel mogelijk analoog te laten zijn aan de tekst van Bijlage I (olie) van het verdrag.

Op grond van de zelfde overwegingen is bij de opzet van het onderhavige besluit eveneens besloten om wat betreft de vorm en de inhoud te kiezen voor een constructie die vrijwel geheel congruent is met de vorm en de inhoud van Bijlage V. Hierbij zij opgemerkt dat een aantal voorschriften van Bijlage V, onder andere in voorschrift 7, zich direct richt tot de overheidsadministratie en inhoudt dat mededeling van bepaalde feiten wordt gedaan aan de Internationale Maritieme Organisatie (IMO). Dergelijke voorschriften bevatten geen verbindende bepalingen voor de burger en zijn van administratieve aard. Mitsdien zijn deze voorschriften niet in het besluit opgenomen.

Over deze opzet en inhoud van het besluit is met de betrokkenen uit het bedrijfsleven uitvoerig overleg gevoerd en overeenstemming bereikt.

3. Hoofdzaken van de inhoud van Bijlage V

3.1 Doelstelling

Bijlage V van het verdrag beoogt verontreiniging van de zee ten gevolge van de lozing van huishoudelijk afval en ander bedrijfsmatig afval afkomstig van schepen te beperken.

3.2 Middelen

Om tot het beoogde doel te geraken omvat Bijlage V in grote lijnen het volgende instrumentarium:

1. Milieu hygiënische normen

Hiervoor zijn stringente voorschriften opgenomen waaronder lozingsverboden en -voorwaarden. Zo kent Bijlage V een totaal lozingsverbod van alle persistente afval-restanten, waaronder plastics. Daarnaast wordt er onderscheid gemaakt tussen organische en niet-organische afvalstoffen. Deze indeling bepaalt de omstandigheden waaronder geloosd mag worden (behandeling van de afvalstoffen en de lokatie op zee).

De voorwaarden verschillen ook voor zeegebieden. Evenals Bijlage I en II van het verdrag, kent ook Bijlage V het begrip bijzondere gebieden. Deze zeegebieden, waarvan het mariene milieu zeer kwetsbaar is, worden gevormd door gebieden met min of meer omsloten kusten (Oostzee, Middellandse Zee, Zwarte Zee, Rode Zee en Perzische Golf).

Voor deze bijzonder kwetsbare gebieden geldt hetzij een totaal lozingsverbod hetzij stringentere voorwaarden ten aanzien van de te lozen stoffen en omstandigheden waaronder mag worden geloosd.

3.3 Havenontvangstvoorzieningen

Als complement op de lozingsvoorwaarden bevat de Bijlage voorschriften ten aanzien van de aanwezigheid in havens van voorzieningen voor het in ontvangst nemen van huishoudelijk en operationeel afval van schepen dat afgegeven moet worden ten gevolge van het van kracht worden van Bijlage V.

Op het schip rust namelijk de verplichting alle afvalresten en restanten welke niet in zee mogen worden geloosd, tijdelijk aan boord te houden voor afgifte aan een ontvangstvoorziening. Overigens is het schip vrij om te bepalen in welke havens de restanten worden afgegeven.

Deze keus wordt bepaald door een aantal factoren zoals aard en duur van de reis, het soort schip en het aantal personen dat zich aan boord van het schip bevindt.

Een afgifteplicht voor het schip in elke haven is niet opgenomen in de Bijlage.

Volstaan wordt de haven te verplichten voldoende ontvangstvoorzieningen te hebben om naar de behoefte van schepen vuilnis in ontvangst te nemen zonder daarbij aan het schip onnodig oponthoud te veroorzaken.

3.4 Indeling

Bijlage V omvat zeven voorschriften welke niet nader zijn ingedeeld in hoofdstukken. Bij de artikelsgewijze toelichting zullen de afzonderlijke voorschriften nader worden uitgelegd.

3.5 Toepassing

De bepalingen van de Bijlage zijn in beginsel van toepassing op alle Nederlandse schepen ongeacht de categorie waartoe deze behoren en ongeacht de bouwdatum, dit in tegenstelling tot andere Bijlagen van het verdrag. De reden hiervoor is dat de voorschriften voor het naleven van de lozingsvoorwaarden niet ingrijpen in de bouw- en constructie-eisen van het schip. De uitrusting welke benodigd is om te voldoen aan de lozingsvoorwaarden kan op redelijk eenvoudige wijze worden aangebracht. Om dezelfde reden is er voor gekozen geen aanpassingstermijn toe te staan. Volledigheidshalve zij nog opgemerkt, dat het lozingsverbod, dat zijn basis vindt in artikel 5 van de Wet voorkoming verontreiniging door schepen ook van toepassing is op buitenlandse schepen gedurende de tijd dat deze zich in de Nederlandse territoriale zee bevinden.

3.6 Uitzonderingen

In voorschrift 6 van de Bijlage is opgenomen dat het lozingsverbod van de artikelen 3, 4 en 5 niet van toepassing is op lozingen van vuilnis indien deze noodzakelijk zijn om de veiligheid van het schip zeker te stellen of om mensenlevens op zee te redden.

Het lozingsverbod is eveneens niet van toepassing indien de lozing het gevolg is van schade aan het schip, mits na het ontstaan daarvan al het mogelijke is gedaan om de lozing te voorkomen danwel tot een minimum te beperken of, in geval van visnetten, de lozing het gevolg is van een toevallig verlies.

Deze laatste uitzondering is specifiek aangeduid als een uitzondering in Bijlage V aan gezien door de aard van de betrokken bedrijfstak dergelijke verliezen niet uit te sluiten zijn, zij het dat ook hier de benodigde maatregelen dienen te worden genomen om deze verliezen tot een minimum te beperken.

4. Dereguleringsaspecten

Omdat hetgeen in het onderhavige besluit regeling vindt, rechtstreeks voortvloeit uit het verdrag en in het bijzonder Bijlage V, waarbij de nationale beleidsruimte zeer beperkt is, is volstaan met een toetsing op dereguleringsaspecten aan de hand van de beknopte vragenlijst in de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur, vastgesteld bij besluit van de minister-president van 16 januari 1985, nr. 351994.

Deze regeling beoogt zeeverontreiniging ten gevolge van de lozing van huishoudelijk afval en ander bedrijfsmatig afval afkomstig van schepen te beperken.

Slechts op een tweetal plaatsen heeft delegatie van normstelling plaatsgevonden. Verwezen zij naar de artikelen 7 en 9 van de artikelsgewijze toelichting. Voor de uitvoering van deze regeling worden geen nieuwe bestuursinstrumenten in het leven geroepen, ook is er geen sprake van een verzwaring van de bestuurslasten van de Scheepvaartinspectie.

De handhaving van de regeling geschiedt door middel van het toezicht dat de Scheepvaartinspectie reeds mede op grond van andere wettelijke regelingen op schepen uitoefent.

Voor het bedrijfsleven heeft de regeling slechts tot gevolg dat schepen in bepaalde situaties aangepast dienen te zijn in die zin dat er een afbreek- of maalininstallatie aan boord moet zijn die aan bepaalde eisen voldoet. Wel zal in alle gevallen de bedrijfsvoering aan boord zodanig dienen te zijn dat nakoming van de daaromtrent gestelde regels is verzekerd. De concurrentiepositie van de Nederlandse scheepvaart is in ieder geval niet in het geding, omdat het verdrag een wereldwijde werking heeft en ook de vloten van andere landen dienen te voldoen aan het bepaalde in het verdrag.

Met betrekking tot de inhoud zijn geen varianten overwogen, omdat de regeling strekt ter uitvoering van een verdrag en ook internationaal is besloten het verdrag in de nationale wetgeving zo nauw mogelijk te volgen.

5. Artikelsgewijze toelichting

De nummering van de eerste zeven artikelen in het besluit correspondeert met de nummering van de zeven voorschriften in de Bijlage.

De artikelen 8, 9, 10 en 11 van het besluit zijn de noodzakelijke toevoegingen met het oog op de specifieke nationale uitvoering.

Artikel 1

In dit artikel worden de in het besluit gebezigde begrippen omschreven.

Ofschoon het artikel grotendeels voor zichzelf spreekt, wordt tot een beter begrip het volgende opgemerkt.

Het begrip vuilnis is ruim gedefinieerd en omvat alle restanten van huishoudelijke aard. Hieronder wordt volstaan vuilnis als voedselrestanten, afval afkomstig van opvarenden, lompen, glas, metaal, flessen, aardewerk en soortgelijk afval. Resten van vis worden niet aangemerkt als vuilnis aangezien dergelijk vuilnis geen bedreiging vormt voor het mariene milieu.

Onder vuilnis wordt eveneens niet begrepen sanitaire afval, waaronder wordt begrepen spoelwater van toiletten, urinoirs, ziekenboegen e.d.. Het lozen van sanitair afval wordt geregeld in Bijlag IV van het verdrag.

Tevens wordt onder het begrip vuilnis verstaan al het afval dat aan boord van een schip vrij komt door de dagelijkse bedrijfsvoering. Dergelijk afval omvat, doch is niet beperkt tot:

- verpakkingsmaterialen als plastic, papier, karton, kleden e.d.
- resten van verbruiksartikelen als trossen, visnetten, staaldraden, verf e.d.
- resten van materiaal benodigd voor het scheiden van de lading als hout, kleden, plastic, papier, staaldraden e.d.

Het begrip «bijzonder gebied» is ingevoerd voor zeegebieden welke zodanig zijn omsloten dat normale, door klimatologische omstandigheden of door getijdenbeweging veroorzaakte uitwisseling van water met de aangrenzende oceanen onvoldoende plaats vindt. Teneinde ongewenste accumulatie van vuilnis binnen dergelijke gebieden te voorkomen worden in artikel 5 strengere voorschriften gesteld met betrekking tot het lozen.

Erkend wordt dat hierdoor een groter beroep zal worden gedaan op de havenontvangstvoorzieningen binnen deze gebieden.

Artikel 2

Zoals reeds aangegeven in paragraaf 3.5 zijn de bepalingen van dit besluit van toepassing op alle schepen.

Deze ruime toepassing is noodzakelijk aangezien in de omschrijving van het begrip vuilnis alle resten en restanten aan boord van een schip worden begrepen. Dergelijke resten en restanten kunnen voorkomen aan boord van alle schepen welke de zeeën bevaren; zowel schepen die behoren tot de beroepsvaart als schepen die behoren tot de recreatievaart.

Artikel 3

In dit artikel zijn de voorwaarden met betrekking tot het lozen van vuilnis buiten bijzondere gebieden gegeven.

Een absoluut lozingsverbod geldt voor alle kunststoffen welke aan boord van een schip als afval vrijkomen.

Dergelijke stoffen vormen een acute bedreiging voor het mariene milieu aangezien de stoffen gedurende een langere termijn niet of nauwelijks worden afgebroken en grote schade kunnen berokkenen aan de maritieme fauna en flora en aan het recreatieve gebruik van de zeeën.

Voor lozingen welke zijn toegestaan overeenkomstig de voorschriften van dit besluit is onderscheid gemaakt naar lokatie. Het betreft hier zowel organisch als anorganisch afval.

De breedte van de kustzones waarbuiten lozingen plaats mogen vinden wordt bepaald door het soort afval wat mag worden geloosd.

Naarmate het afval moeilijker afbreekbaar is of blijft drijven, zijn deze zones breder gesteld. Binnen een bepaalde afstand van de kust, in dit geval 3 zeemijl, geldt een totaal lozingsverbod van welke soort afval dan ook.

Daarnaast wordt voorgeschreven dat in de aangrenzende zone bepaald afval mag worden geloosd mits dit afval een zodanige behandeling heeft ondergaan dat het effect op het mariene milieu nagenoeg wordt geëlimineerd.

Artikel 4

Zoals uiteengezet in de memorie van toelichting bij de Wet voorkoming verontreiniging door schepen zijn deze wet en de daarop rustende uitvoeringsbesluiten alleen van toepassing op mijnbouwinstallaties indien zij niet vast zijn opgesteld op de zeebodem en niet worden gebruikt voor

het opsporen en winnen van delfstoffen. Dit artikel voorziet dan ook alleen in regelingen ter voorkoming van olieverontreiniging vanaf installaties voor de tijd dat de wet van toepassing is en deze zich als het ware uitsluitend als schip gedragen.

Voor het overige worden regelingen ter voorkoming van zeeverontreiniging door mijnbouwinstallaties gegeven onder de Mijnewet continentaal plat (Stb. 1965, 428).

Het artikel bevat voorschriften voor schepen in de nabijheid van mijnbouwinstallaties teneinde een opeenhoping van vuilnis te voorkomen.

Artikel 5

In dit artikel zijn de voorwaarden met betrekking tot het lozen van vuilnis binnen bijzondere gebieden gegeven en wordt eveneens aangegeven welke gebieden hieronder worden verstaan.

Dergelijke gebieden vereisen uit hoofde van hun ligging strengere lozingscriteria.

Het lozingsverbod is dan ook toepassing op alle vuilnis met dien verstande dat resten of restanten van voedsel in zee mogen worden geloosd buiten een nader aangegeven kustzone.

Het vierde lid van dit artikel is opgenomen aangezien in lid 4 (b) van Voorschrift 5 van Bijlage V is bepaald dat een gebied eerst als bijzonder gebied wordt aangemerkt, wat de lozingsvoorwaarden betreft, wanneer zulks door de IMO wordt bekend gemaakt na vaststelling van de aanwezigheid van voldoende havenontvangstvoorzieningen in deze gebieden, hetgeen thans slechts voor het gebied van de Oostzee het geval is.

Artikel 6

Evenals in Bijlage I en II van het verdrag, moest er ook in Bijlage V rekening mee worden gehouden dat onder bepaalde omstandigheden ten behoeve van de veiligheid van schepen en opvarenden van de lozingsvoorwaarden moet kunnen worden afgeweken. Het betreft hier noodgevallen of situaties waarbij het schip of de uitrusting daarvan is beschadigd.

In paragraaf 3.6 is reeds aangegeven dat het verlies van visnetten wordt veroorzaakt door de specifieke aard van deze bedrijfstak.

7. Ontvangstvoorzieningen

Leden 1, 2 en 3

Dit artikel voorziet in de nodige nadere regelgeving ter uitvoering van de in artikel 6 van de Wet voorkoming verontreiniging door schepen aan havenbeheerders opgelegde verplichting te voorzien in voldoende ontvangstvoorzieningen voor vuilnis dat aan boord van schepen ontstaat.

Deze verplichting is beperkt tot die schepen die daadwerkelijk van de haven gebruikmaken. Omdat het schip vrij is om te bepalen in welke haven het de vuilnis wenst af te geven – Bijlage V kent geen verplichting voor het schip om de afgifte in een bepaalde haven te verrichten – is de bovengenoemde beperking noodzakelijk om te voorkomen dat een haven als verzamelplaats van vuilnis fungeert zonder dat het schip in die haven zijn bestemming heeft, hetzij om te laden, te lossen, of te bunkeren hetzij voor reparatiedoeleinden.

Bij de aanwijzing van havens die over voldoende ontvangstvoorzieningen dienen te beschikken, wordt in nader overleg met de betrokken havenbeheerders gezien welke havens dienen te worden aangewezen die dienen te beschikken over de vereiste voorzieningen.

Aangezien de havenbeheerder dient te zorgen dat er in zijn haven voldoende ontvangstvoorzieningen zijn, die waarborgen dat schepen

geen onnodig oponthoud hebben bij de afgifte van vuilnis, is in het tweede lid ook opgenomen dat hij personen aanwijst die beschikken over de ontvangstvoorzieningen.

Immers, de capaciteit van de ontvangstvoorziening, het dag en nacht bereikbaar zijn en de lokatie in de haven, zijn alle factoren die bepalend zijn voor het voorkomen van onnodig oponthoud aan schepen en welke alleen door de havenbeheerder beoordeeld kunnen worden.

Als ontvangstvoorziening kan in beginsel elke voorziening worden aangemerkt die in staat is vuilnis van schepen in ontvangst te nemen. Hierbij zij te denken aan containers, lichters of ophaaldiensten. Overigens dient te worden opgemerkt dat in een groot aantal havens dergelijke voorzieningen reeds aanwezig zijn en regelmatig door de scheepvaart worden gebruikt.

Wie als havenbeheerder wordt aangemerkt kan van haven tot haven verschillen. Onder havenbeheerder wordt verstaan de plaatselijke autoriteit, in wiens gebied de haven ligt en die bevoegd is de nodige publiekrechtelijke regels te stellen ter waarborging van een goed verloop van de dagelijkse gang van zaken en goede outillage in die haven. Zo zal voor de grotere havens met gemeentelijke havenbedrijven (b.v. Rotterdam en Amsterdam) de gemeente de feitelijke beheerder zijn. In andere havens, zoals Delfzijl, Vlissingen en Terneuzen zal het Havenschap de beheerder zijn, aangezien het als regelgevende autoriteit is aangemerkt.

Dat de havenbeheerder in het tweede lid de bevoegdheid heeft om nadere voorwaarden te stellen bij het verlenen van een aanwijzing tot ontvangstname, maakt het mogelijk een veilige en vlotte afgifte van vuilnis door schepen te waarborgen, zodat geen onnodige oponthoud aan deze schepen wordt veroorzaakt en de veiligheid in de haven niet in het geding komt en de afvalstoffen op een milieuhygiënisch verantwoorde wijze kunnen worden verwijderd.

Het verbod in het derde lid is een noodzakelijke aanvulling die waarborgt dat afgifte alleen plaatsvindt aan die personen met ontvangstvoorzieningen die door de havenbeheerder als daartoe geschikt zijn bevonden.

Leden 4 en 5

De voorschriften in deze leden waarborgen dat de scheepvaart duidelijk wordt geïnformeerd omtrent de afgifte van vuilnis, wat de kosten daarvoor zijn, aan wie en wanneer melding gemaakt moet worden ingeval het schip vuilnis wenst af te geven en welke voorschriften bij de afgifte in acht dienen te worden genomen, zoals het kenbaar maken in hoeverre het af te geven vuilnis klein chemisch afval bevat.

Artikel 8

Het in het eerste lid aan schepen opgelegde gebod stoelt op artikel 6, tweede lid, van de Wet voorkoming verontreiniging door schepen. Overtreding daarvan is strafbaar gesteld bij artikel 36, eerste lid, van de wet.

Het tweede lid legt de kapitein de verplichting op om een eventuele ontoereikendheid van een ontvangstvoorziening in een bepaalde haven, waar ook ter wereld, te melden. Genoemde ontoereikendheid zal zich voordoen indien de capaciteit van de ontvangstvoorzieningen onvoldoende is of indien de benodigde tijd voor het afgeven van vuilnis onnodig oponthoud van de schepen veroorzaakt.

Eenzijds wordt hiermee bereikt dat uitvoering gegeven kan worden aan het tweede lid van voorschrift zeven van Bijlage V van het verdrag, waarin een zodanig voorval door partijen bij het verdrag gemeld dient te worden aan de IMO. Anderzijds heeft hierdoor de havenbeheerder de mogelijkheid corrigerend op te treden.

Artikel 9

Dit artikel is opgenomen op grond van artikel 38 voor de Wet voorkoming verontreiniging door schepen.

Het artikel voorziet in de noodzakelijke behoefte om ten aanzien van apparatuur en verrichtingen gedetailleerde technische voorschriften te kunnen geven. Dergelijke voorschriften geven uitvoering aan Resoluties en aanbevelingen dienaangaande welke internationaal zijn overeengekomen. Door vastlegging van deze voorschriften wordt gewaarborgd dat door de scheepvaart tijdig aan die voorschriften uitvoering kan worden gegeven.

Tevens kunnen op grond van dit artikel voor de goede uitvoering van dit besluit noodzakelijke voorschriften met betrekking tot de aanwezigheid van instructies en gebruiksaanwijzingen ten aanzien van vereiste apparatuur en inrichtingen worden gegeven.

Artikel 10

De inwerkingtreding is bepaald op 31 december 1988, de datum waarop Bijlage V, bij het verdrag internationaal in werking treedt.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
N. Smit-Kroes

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
E. H. T. M. Nijpels